

Martin Jol:

‘Altijd even over de boulevard rijden’

Een visserszoon uit Scheveningen die het redt in de voetballerij. De carrière van Martin Jol als speler en trainer voert hem door Nederland, Duitsland en Engeland. En daar is hij trots op. Twee clubs spelen een opvallende rol: Ajax en zijn oude liefde ADO Den Haag.

‘De zee en het strand.’ Martin Jol hoeft niet na te denken wat hij mist wanneer hij zich op grote afstand van *zijn* Scheveningen bevindt. Tussen de trainingen en wedstrijden in bij Bayern München zat hij vaak uren in de auto om slechts even de zilte zeelucht op te snuiven. Zelfs in Twente kreeg hij het benauwd. Het heeft alles te maken met zijn jeugd. Martin Jol leefde op het strand.

Emotie

‘Toen ik zeven jaar was stond ik al met een bordje *Zimmer frei* op de boulevard. Wanneer het lukte om een toerist mee naar huis te nemen, hadden mijn ouders een goede week.’ Martin Jol groeide op in de Wassenaarsestraat. Zijn vader was visser en een echte Scheveninger, zijn moeder kwam uit Urk. Voetballen deed hij de hele dag. ‘Vooral op de parkeerplaats bij het Savoy Hotel. Ook gingen we wel eens het strand op. Maar dan vooral bij eb, wanneer het zand hard was.’ Het gevoel en de liefde die op deze rand van het land ontstond, heeft hij zijn hele leven meegenomen. ‘Toen ik in München zat, had ik het idee dat ik mij aan het einde van de wereld bevond. Ik besteedde de helft van mijn salaris aan het bellen naar huis. Wanneer ik dan sprak met familie en vrienden en hoorde dat ze op het strand waren geweest, dacht ik *potverdomme...* Achteraf was dit natuurlijk een belachelijke emotie. Van heimwee heb ik geen last meer, maar dat verlangen naar de zee is altijd gebleven. Wanneer ik tegenwoordig ergens in de buurt moet zijn, moet ik altijd even over de boulevard gereden hebben.’

Het zou logisch zijn geweest wanneer de eerste club van Martin Jol in Scheveningen gevestigd zou zijn. Niets is echter minder waar. Samen met zijn oudere broer Cock wilde hij zich aanmelden bij SV'35, ware het niet dat ze de verkeerde kant op fietsten. Ze kwamen uit bij JAC in Wassenaar en besloten zich daar in te schrijven. Martin Jol kende een succesvolle tijd. Hij haalde als enige speler van een amateurclub het Nederlandse jeugdteam en debuteerde al op 15-jarige leeftijd in het eerste van JAC. Rob Baan, destijds jeugdtrainer van ADO en het Haags jeugdelftal, adviseerde hem over te stappen naar het Zuiderpark. Hij kwam in het hoogste jeugdelftal van het net met Holland Sport samengegane ADO en vervolgens FC Den Haag ADO heette. ‘Dit was een fantastische tijd. Elke dag ging ik met tram 11 heen en weer. We hadden een zeer goede lichter met onder andere Martin Toet, Johnny Dsubaba, Kees Storm, Boudewijn de Geer, Leen Swanenburg en Tscheu-la Ling. Met dit team zijn we in de jeugd zelfs landskampioen geworden. Negen of tien spelers verdienden het jaar daarop een contract; een uitzonderlijk hoog aantal.’ Bij de profs van FC Den Haag speelde het gezelschap samen met de legendarische Aad Mansveld. Het team werd *Oom Aad en zijn neefjes* genoemd. Martin Jol was een hardwerkende middenvelder met bikkelhard als kernwoord. Zijn goede spelinzicht onderscheidde hem echter van het stofzuigertype. Vanaf 1978 trok hij de wijde wereld in. Hij voetbalde bij Bayern München, FC Twente, West Bromwich Albion en Coventry City. Ook speelde Jol driemaal in Oranje. In 1985 keerde hij terug op het oude nest bij FC Den Haag. ‘Dit voelde als thuiskomen. We werden ongeslagen kampioen in de Eerste divisie, bereikten de bekerfinale tegen Ajax en speelden Europees voetbal.’

Cursus

Nadat Martin Jol was gestopt als voetballer bleef hij bij de club actief. Hij wilde dolgraag trainer worden, maar om de cursus (die toen slechts eens in de vier jaar werd gehouden) te doorlopen moest hij eerst twee jaar actief zijn geweest als assistent in het betaald voetbal of als hoofdtrainer in de hoofdklasse. Een functie als assistent bij ADO Den Haag zat er niet in. 'Ik heb daarom een omweg moeten maken. Ik was trainer bij de amateurs van ADO, maar die speelden slechts in de tweede klasse. De enige manier om mee te doen aan de cursus was om deze ploeg twee keer te laten promoveren. Ik heb er toen flink aan moeten sleuren en trekken zodat die gasten het ook belangrijk vonden om de hoofdklasse te halen. Ik ben er trots op dat we dit met elkaar haalden.' Na het succesvol afronden van de cursus en een mooi jaar bij Scheveningen (waarmee hij landskampioen bij de amateurs werd) haalde hij eindelijk het betaald voetbal.

Hij werd trainer bij Roda JC gevolgd door RKC Waalwijk, Tottenham Hotspur en HSV. Bij zijn oude liefde ADO Den Haag kwam hij niet meer terug. Toch volgt hij de club tot op de dag van vandaag op de voet. 'Vooral in de tijd dat het nieuwe stadion er aan zat te komen, is de club sportief gezien achteruit gegaan. Vaak waren de ambities veel te laag. Wanneer ze terugwaren in de Eredivisie was de doelstelling altijd om te overleven. Dat kun je één jaar uitzingen, maar daarna moet je omhoog kijken. Toen ik nog bij RKC zat, waren we één van de kleinste betaald voetbalclubs van Nederland. Toch gingen we voor de middenmoot. De club en de spelers gaan daar dan automatisch naar handelen. Voorafgaand aan dit seizoen hoorde ik dat technisch directeur André Wetzel eindelijk de doelstelling van ADO Den Haag heeft verhoogd. Daar ben ik blij om.' Volgens Jol speelt de gemeente Den Haag een belangrijke rol bij de opkomst van de club. 'Zeker de laatste jaren staan ze op een fantastische manier achter ADO.'

Trotse trainer

Sinds dit seizoen is Martin Jol de trotse trainer van Ajax. Tijdens zijn carrière kreeg hij al regelmatig voortekenen. Hij speelde zijn eerste wedstrijd voor de profs van ADO tegen Ajax en deed namens Bayern München mee aan de spraakmakende afscheidwedstrijd van Johan Cruyff (0-8). Vaak wanneer hij van club wisselde, sprak hij tussendoor met de Amsterdammers. Tot een transfer kwam het echter nooit. Des te mooier is het dat beide partijen nu eindelijk tot elkaar zijn gekomen. Het tijdstip was echter verrassend. Bij Hamburger SV leek Jol namelijk helemaal op zijn plek. 'Ajax benaderde mij vlak voor het einde van het seizoen. Ik heb toen tegen het bestuur van HSV gezegd dat ik met die club wilde gaan praten. Ik had verwacht dat HSV er alles aan zou doen om mij te behouden, maar dat gebeurde niet. Ik denk dat het typisch is voor een Scheveninger om daar conclusies uit te trekken. Ajax was daarentegen zeer overtuigd dat het mij wilde hebben. Daar sprak veel vertrouwen uit. Dat gaf de doorslag.'

Dat niet iedereen in Den Haag zijn keuze accepteert, ontkracht Jol. 'Het is vooral de jeugd die zegt daarmee problemen te hebben. Mijn generatie is juist hartstikke blij voor me. Wanneer je vroeger de stap maakte van ADO naar Ajax, kwam iedereen je feliciteren. We zijn namelijk allemaal opgegroeid met Ajax, dat was dé club. ADO kon zich altijd goed met het mooie voetbal van Ajax identificeren. En weet je waarom? Wij speelden net zo.'

Ondanks dat hij ooit heeft gezegd terug te keren naar Den Haag wanneer 7.000 mensen zijn naam scanderen, sluit hij het trainerschap bij ADO Den Haag voorlopig uit. 'Wanneer ik mijn contract bij Ajax uitdien, ben ik achterin de vijftig. Ik verwacht daarna misschien nog een jaartje ergens trainer te zijn, maar ADO zit er dan niet meer in.' Toch hoeft Den Haag en vooral Scheveningen het niet zonder Martin Jol te stellen. De zilte zeelucht blijft altijd lonken.

Streamers:

'De Gemeente staat op een fantastische manier achter ADO'

'Wanneer je vroeger de stap van ADO naar Ajax maakte, kwam iedereen je feliciteren'

'HSV heeft er niet alles aan gedaan om mij te behouden'